

SZÖVEG –
PÓTA RÉKA

KÉP –
KOVALOVSKY DÁNIEL

ÉLET AZ ÉLET UTÁN

Spirituális tapasztalatok a klinikai halál állapotában

Halálközeli élményekkel csak az utóbbi néhány évtizedben kezdtek tudományos szinten foglalkozni. 2002-ben a BBC közreadott egy dokumentumfilmet „The day I died” (A nap, mikor meghaltam) címmel, amely ezen tapasztalatokról és tudományos megközelítésükről szól.

◆ A jelenség a hetvenes években vált először széles körben ismertté, amikor egy amerikai orvos, dr. Raymond Moody megírta *Life after life* (Élet az élet után) című könyvét, amely hamarosan bestseller lett. Tanítványa, Bruce Greyson professzor már objektívebb szempontok alapján követte útját. Megalkotta az ún. Greyson-skálát, amelyen elhelyezte a beszámolóiban tipikusan előforduló elemeket. Ilyenek a test elhagyása, a halál tudata, valamint az elfogadás és békesség érzése, amelyet ennek kapcsán megélnék. Többeknél szerepel még az idő felgyorsulása vagy lelassulása, múltba vagy jövőbe látás, illetve jellegzetesen túlvilági környezet és személyek megjelenése. Dr. Sam Parnia amerikai orvos is ezen a területen végzett kutatásokat: „A tudomány jelenlegi álláspontja szerint ha az agyműködés leáll, többé nem lehet semmilyen tapasztalatban részünk. Ha valaki azt állítja, hogy ezalatt az idő alatt mégis volt valamilyen tapasztalata, akkor az egy igen komoly állítás, ami arra utal, hogy agyunk nem azonos az elménkkel, tudatunkkal.” Éppen ezért fontos volna megállapítani, mikor történhet a halálközeli élmények átélése. Amikor elveszítjük az eszméletünket? Vagy amikor visszanyerjük? Vagy esetleg, ami

eddig elképzelhetetlennek tűnt, e két pillanat között? Dr. Pim van Lommel, holland kardiológus professzor szerint ezek a kutatások egyre inkább arra utalnak, hogy „az agy nem létrehozója az emberi tudatnak, hanem befogadója – ez pedig egyfajta forradalmi felfedezést jelent.” Ő és csapata több mint 300 pácienszt kérdezett ki a klinikai halál állapotának túlélése után két nappal. Közülük 41 számolt be halálközeli élményről. Egyik betege szívinfarktust kapott, a szíve már a mentőben megállt. Újraélesztés után egy héttel tért magához a kómából. Azonnal felismerte és azonosította az ágya mellett ténykedő ápolót, hogy ő kísérte be a műtőbe. Arra is emlékezett, hogy műfogorát betették egy vese alakú kék tálba. Hihetetlen volt! Nem észlelhette mindezt, hiszen a szív-működése leállt, és mély kómában volt. A beteg azonban elmondta, hogy kívülről látta magát és mindenkit maga körül.

A HALÁLKÖZELI ÉLMÉNYEK JELLEGZETES MOMENTUMA
A HÍVOGATÓ ALAGÚT ÉS A MINDENT BETÖLTŐ, RAGVOGÓ
FÉNY; A TÖKÉLETES BELSŐ HARMÓNIA ÉS BÉKE.

Hirtling Krisztina: „A halál oka: gyomormérgezés”. Székesfehérvár, Magyarország, 1956.
„Egészen kislány voltam, hatesztendő. Az öcsémmel kint játszottunk a kertben, aki négyéves volt csak. Datura Stramonium nevű mérgező gyomnövény is nőtt kint a kertünkben. Az öcsém ezt bedugta a számba, én meg ráharaptam. Csak arra emlékszem, hogy borzasztóan álmos vagyok. Leborultam az asztalra. Körülbelül a szekrény magasságából látom magam egy kórházi vizsgálóban. De az nem zavart ott engem, hogy én lent fekszem, és fentről kiabálok. Ez a világ legtermészetesebb dolga volt számomra. Az egészségből semmi másra nem emlékszem, csak arra, hogy egy nagyon-nagyon szép fény, gyönyörű tavaszi napsütés jött be az ablakon...”

Egy másik érdekes eset a születésétől vak lányé, Vicki Noratuké. Vicki soha nem látott semmit, ezért nem is voltak semmilyen látással kapcsolatos élményei. Egészen addig, amíg fiatalon súlyos autóbalesetet nem szenvedett. „Egyszer csak megláttam, ahogy a műtőasztalon fekszem. Eleinte nagyon félttem, és nem voltam biztos benne, mit látok. Aztán észrevettem a jegygyűrűmet, megfigyeltem a hajam, és akkor kezdtem rájőnni, hogy a saját testem látom... Az orvosok azt kiabálták, 'nem tudjuk visszahozni!' De én nagyon elkülönülve éreztem magam a testemtől és az egész helyzettől. Nem is értettem, miért olyan izgatottak. Csodálatos volt a testemen kívül lenni, szabadon. Olyan hangot hallottam, mint egy gyönyörű szélhárfaé. Fényes helyet láttam meg, fákat és madarakat, és sok-sok embert, de mintha mind fényből lettek volna. Le voltam nyugőzve, addig el sem tudtam képzelni, milyen lehet a fény.”

A dokumentumfilmben szereplő egyik leglebilincselőbb történet mégis egy fiatal édesanyáról szól, Pam Reynoldsról, akinek az agyában súlyos értágulatot találtak, méghozzá az agyalapnál, amihez rendkívül nehéz és veszélyes a hozzáférés. Miután Pam már mozogni és beszélni is alig tudott, vállalta a kockázatos műtétet. Egy teljes órán át tartották a klinikai halál állapotában, sőt, ennél tovább is mentek. Az volt a cél, hogy az agy egy órára felfüggeszse a működését, semmilyen idegi tevékenység ne történjen. Pam szemeit letapasztották, mindkét fülét bedugaszolták, a dugaszokból olyan vezetékek lógtak, amelyek segítségével folyamatosan mérték az agyi aktivitást. Tehát nemcsak az agyi tevékenységet függesztették fel, hanem minden érzékszervi észlelés is lehetetlen volt számára. „Az első dolog, amire emlékszem, egy rendkívül kellemetlen hang. Olyan, amilyet a fogorvosnál hallunk. Aztán éreztem valami csengésfélét a fejem tetejénél. És akkor hirtelen kiszálltam a testemből a fejtetőmön keresztül. Lenéztem, és láttam a testem, de egyáltalán nem zavart. Úgy láttam az eseményeket, mintha körülbelül az orvos vállán ücsörögtem volna. Láttam az eszközöket, azt is, honnan veszik elő őket. Hallottam a 'fűrész' szót, de nem emlékeztem a fűrészre, amit láttam, inkább az elektromos fogkefémre. A doboz meg apám szerszámosládájára... Aztán éreztem egy jelenlétet, megfordultam, hogy lássam. Kis fényes pontot pillantottam meg. Éreztem, hogy húz magához. Keresztülmentem a sötéten a fény irányába. A túloldalon különböző alakokat láttam, és hallottam, hogy a nagymamám szólít. Megismertem a hangját, és azonnal odamentem hozzá... Csodálatosan éreztem magam. Rengeteg másik alakot is láttam, akiket nem ismertem.

„MEGKÉRDEZTEM: A FÉNY AZ ISTEN?
AZT VÁLASZOLTÁK, NEM, A FÉNY NEM ISTEN. A FÉNY
AKKOR VAN, AMIKOR ISTEN LÉLEGZIK. ÉS AKKOR AZT
GONDOLTAM, NAHÁT, ISTEN LEHELETÉBEN ÁLLOK.”

Egyszer csak azt éreztem, vissza kell mennem. Magam hozhattam meg ezt a döntést. Elhunyt nagybátyám kísért vissza. Kicsit győzködni kellett, mert láttam, mi történik a testemmel, tudtam, hogy ez fájdalmas, és nem volt kedvem visszamenni.”

„ÚGY GONDOLOM, A HALÁL CSAK ILLÚZIÓ, ÚGY
HANGZIK, MINT VALAMI GONOSZ HATÁRIDŐ.
DE ÉN NEM HISZEK TÖBBÉ A HALÁLBAN.”

Talán még a beszámolóknál is különösebb, milyen komoly személyiségváltozáson esnek át ezek az emberek a történetek után. Sokkal kevésbé érdeklik őket az anyagiak, a versenyszellem, a hatalom vagy a hírnév. Önzetlenebbé válnak, a kapcsolataik kerülnek az első helyre, valamint az élet spirituális oldala. Sokan feladják addigi karrierjüket. Egyik kirívó eset Gordon Allené, az egykor sikeres amerikai üzletemberé. A *Financial World* magazin címlapján is szereplő férfi egy rosszullet miatt bement a kórházba. Azonnal kezelésbe vették, de megállt a szíve. Ő is átélte a testen kívüli élményt, és eljutott a fénybe, ami számára „a tökéletes és abszolút feltétel nélküli szeretet” érzését adta, amilyet „csak anya érezhet a gyereke iránt. Gyönyörű volt és lenyűgöző... Mindehhez csatlakozott egy másik érzés, hogy mindennek célja, értelme van. Egy természetfölötti alak jelent meg előttem, két másikkal az oldalán. Kommunikáltunk egymással, nehéz volna leírni, hogyan, nem hallottam konkrét hangokat. Megbeszéltük, hogy visszamegyek. De mielőtt visszatértem, az értésemre adták, milyen fontos célja van az életemnek, sokkal nemesebb és fontosabb, mint amit addig hittem, nevezetesen, hogy minél több pénzt csináljak... Amikor magamhoz tértem, úgy éreztem, a szívem lángra lobbant. Azóta is így érzek. Szeretettől lángol a szívem.” Miután magához tért, Allen először elkezdte felhívni mindazokat, akiknek valamilyen módon veszteséget okozott, hogy bocsánatot kérjen tőlük. Nevetve mesél a telefon túlsó végén bekövetkező súlyos csendekről. Mostanra maga mögött hagyta az üzlet világát, és képzett tanácsadó lett, akinek legfőbb célja, hogy másoknak is segítsen változtatni az életükön. „Ma sokkal szerényebben élek, mint egykor – vallja Allen –, ugyanakkor soha nem jellemezte ilyen gazdagság az életem. Nem társadalmi vagy anyagi értelemben. Az élet valódi gazdagsága ez.” ♦

MIRE JÓ AZ ÁLLAMPAPÍR?

Az elmúlt évek befektetési slágerterméke az állampapír. Versenyképes kamatokat és sokféle – különböző futamidejű és kamatozású – megtakarítási formát kínál. Bárki beszállhat, már egészen kis összeggel.

Ha átlagemberként befektetésen gondolkodunk az első, ami legtöbb esetben eszünkbe jut a biztonság, ami az elmúlt évek eseményeit tekintve (bankok, befektetési szolgáltatók mentek csődbe itthon és külföldön egyaránt) igen „felértékelődött”. Egy befektetés biztonságát és értékállóságát sok tényező befolyásolja pl. az árfolyamok ingadozása, azaz a pénzpiaci környezet, vagy akár a pénzügyi szolgáltatók stabilitása, megbízhatósága. Minden veszélyforrást minimálisra lehet csökkenteni egy jól megválasztott termékkel és pénzügyi szolgáltatóval.

NÉZZÜK, HOGY BEFEKTETÉSI DÖNTÉSEK MEGHOZATAL ELŐTT MIT ÉRDEMES ÁTGONDOLNI.

A LEGKÉZENFEKVŐBBEKET	ÉS AMIT FONTOS TUDNI
Milyen időtávra tudjuk nélkülözni (lekötni) a megtakarításunkat?	Inkább legyünk optimisták, mert ha pénzünk le van kötve, nehezebben nyúlunk hozzá.
Vegyük számba azokat a lehetőségeket, amik adókedvezménnyel vagy állami támogatással járnak!	A különböző konstrukciók esetén lehetnek apró betűs részek, megkövetések, figyeljünk rájuk!
A biztonságos vagy kockázatos befektetéseket részesítjük előnyben?	Minél nagyobb az ígért hozam, annál kockázatosabb lehet a befektetés (pl. befektetési jegyek, részvények).
Mekkora kamatot tartunk megfelelőnek?	Ennek mértéke a kockázatvállalási hajlandóságunktól is függ. A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok közül a legjobb kamatot jelenleg az állampapír biztosítja.
Vannak-e egyéb költségek?	EHO fizetési kötelezettség 2017-től megszűnt. A hozamokat lejáratkor 15%-os SzJA terheli, amit ki lehet védeni vagy csökkenteni TBSz használatával. Annak is érdemes utánajárni, hogy van-e számlavezetési díj.
Van-e rá tőkevédelem?	Az állampapírbefektetés tőkéjének és a kamatainak kifizetését az állam értékhatártól függetlenül garantálja.
Könnyen eladható-e?	Az állampapír futamideje letelte előtt (kisebb veszteséggel ugyan, de) bármikor pénzzé tehető.
Közvetlen környezetünkben (lakhely, munkahely) megvásárolható-e?	Budapesten 7, országszerte 81 kincstári fiókban, közel 2700 postahelyen, valamint több száz forgalmazói bankfiókban vásárolható állampapír.

Mindenképpen érdemes szétnézni a megtakarítási termékek és szolgáltatók között, több erre szakosodott weboldal is foglalkozik ezzel, azonban az állampapírok magas kamatozása és az általuk nyújtott biztonság ki fog tűnni a tömegből.

(x)